

18 ივნისი, 2018

04/03-639

საქართველოს მთავრობას

ადმინისტრაციული საჩივრის ავტორი:

ა(ა)იპ მწვანე ალტერნატივა
ს/კ: 204952676

ადმინისტრაციული საჩივრი

გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი:

- „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“-ს მიერ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირების გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის N 2-219 ბრძანება

ადმინისტრაციული საჩივრის მოთხოვნა:

- ბათილად იქნეს ცნობილი „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“-ს მიერ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირების გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის N 2-219 ბრძანება

გარემოებანი, რომელსაც ეფუძნება საჩივრის მოთხოვნა:

1. 2018 წლის 28 თებერვალს „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ გენერალურმა დირექტორმა მიმართა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრს და მოითხოვა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, წარდგენილი დოკუმენტების განხილვის შედეგად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირებისათვის.

მტკიცებულება - დანართი #1 - სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ გენერალური დირექტორის 2018 წლის 28 თებერვლის წერილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს.

2. 2018 წლის 10 აპრილს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა გამოსცა ბრძანება №2-219. ბრძანების თანახმად, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე დამტკიცდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №18; 16.03.2018 და სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ მიენიჭა გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის უფლება.

მტკიცებულება - დანართი #2. - „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“-ს მიერ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირების გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის N 2-219 ბრძანება.

3. ჩვენი 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილის პასუხად, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირის 2018 წლის 14 მაისის #3950/01 წერილით (ჩაგვბარდა 2018 წლის 17 მაისს) გადმოგვეცა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის №2-219 ბრძანების გამოცემისათვის ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები.

მტკიცებულება - დანართი #3 - მწვანე ალტერნატივას 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილი და დანართი #4 გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელის 2018 წლის 14 მაისის N3950/01 წერილი.

საჩივრის სამართლებრივი საფუძვლები:

1. სზაკ-ის 2.1 მუხლის "ა" ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, აგრეთვე წებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს. მაშასადამე, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელზეც ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის თანახმად, ვრცელდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებანი.

სზაკ-ის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. გასაჩივრებული საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის №2-219 ბრძანება - ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ სამართლებრივ აქტს, ვინაიდან გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, ადმინისტრაციულ კანონმდებლობაზე მითითებით, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული ამ მმართველობითი ღონისძიების შედეგად დამტკიცებულია - გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება, რომლითაც სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ მიენიჭა გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის უფლება.

სზაკ-ის 5.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არა აქვს კანონმდებლობის მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება.

სზაკ-ის 180.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული საჩივარი წარდგენილ უნდა იქნეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოქვეყნების ან ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში. ამავე კოდექსის 178.2 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელი თანამდებობის პირის მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის თაობაზე წარდგენილ საჩივარს განიხილავს და გადაწყვეტს ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო. ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს განსახილველ შემთხვევაში წარმოადგენს საქართველოს მთავრობა, სადაც ზემოაღნიშნული გასაჩივრების ვადის დაცვით წარმოდგენილია წინამდებარე ადმინისტრაციული საჩივარი.

მიგვაჩნია, რომ გასაჩივრებული - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის №2-219 ბრძანება გამოცემულია მოქმედი კანონმდებლობის

უხეში დარღვევით, რის გამოც დასახელებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილად უნდა იქნას ცნობილი სზაკ-ის მე-60 პრიმა მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების თანახმად შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციულმა ორგანომ, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის №2-219 ბრძანების გამოცემისას დარღვია:

2. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი:

2.1 სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციისთვის“ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის შესახებ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციულმა ორგანომ სრულიად უსაფუძვლოდ გამოიყენა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილი.

„გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კოდექსის“ 48 მუხლის თანახმად, „2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით“.

მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობდა ამ ნორმის გამოყენების საფუძველი, ვინაიდან, როგორც წარმოდგენილი ადმინისტრაციული წარმოების მასალებიდან ნათლად ჩანს, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებისათვის ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ გენერალური დირექტორის 2018 წლის 28 თებერვლის წერილის საფუძველზე - ანუ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ.

2.2. მე-6 მუხლის 1 ნაწილის (ა) ქვეპუნქტი, (გ) ქვეპუნქტი და (ე) ქვეპუნქტი. კერძოდ:

- ა) პროექტს უნდა გაევლო ამ კოდექსის მე-8 და მე-9 მუხლებით განსაზღვრული სკოპინგის პროცედურა, რასაც ადგილი არ ქონია. აღნიშული მიუთითებს კოდექსის მე-8 და მე-9 მუხლების დარღვევაზეც;
- გ) საზოგადოების მონაწილეობა - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობა არ ყოფილა უზრუნველყოფილი.
- ე) ექსპერტიზის ჩატარება ამ კოდექსის VI თავის შესაბამისად ასევე არ ყოფილა უზრუნველყოფილი.

2.3. მე-6 მუხლის 2 ნაწილი, რომლის თანახმად, მინისტრი გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას გასცემს ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ეტაპების დასრულების შემდეგ - როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, პროექტს არ გაუვლია მე-6 მუხლის 1 პუნქტით დადგენილი ეტაპები.

2.4. მუხლი 12. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოება - ამ მუხლით დადგენილი არცერთი მოთხოვნა დაცული არ ყოფილა.

სრულად უგულებელყოფილია კოდექსის IV თავის მოთხოვნები ამ კოდექსით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობასთან დაკავშირებით.

3. „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლი, რომლის თანახმად მოქალაქეს უფლება აქვს: ვ) მონაწილეობა მიიღოს გარემოს დაცვის სფეროში მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების განხილვისა და მიღების პროცესში. როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, საზოგადოებას არ მიეცა გასაჩივრებული აქტის გამოცემის პროცესში ჩართვის შესაძლებლობა.

4. „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის პირველი, მესამე და მეექვსე მუხლების მოთხოვნა. კერძოდ: „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის 1. მუხლის თანახმად, „იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას ახლანდელი და მომავალი თაობების ყოველი ადამიანის უფლება იცხოვროს საკუთარი ჯანმრთელობის და კეთილდღეობისათვის შესაფერის გარემოში, ამ კონვენციის დებულების შესაბამისად ყველა მხარე იძლევა საზოგადოებისათვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მასთან დაკავშირებულ მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მათი მონაწილეობის უფლების გარანტიას“.

კონვენციის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, „ყოველი მხარე ეცდება უზრუნველყოს, რომ ოფიციალურმა პირებმა და ხელისუფლების ორგანოებმა წარმართონ და ხელი შეუწყონ საზოგადოებას, რათა მათთვის ხელმისაწვდომი გახადონ გარემოსდაცვითი ინფორმაცია, გაუადვილონ გარემოს დაცვის სფეროში გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობა და ხელმისაწვდომი გახადონ სამართალწარმოება“; ხოლო იმავე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, „წინამდებარე კონვენციის შესაბამისი დებულებების ფარგლებში საზოგადოებას ექნება გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მართლმსაჯულების საკითხების მოპოვების და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობისა, ეროვნებისა და საცხოვრებელი ადგილისა, ხოლო იურიდიული პირის შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, სად არის რეგისტრირებული მათი სამყოფელი ან სად ეწევიან ფაქტიურ საქმიანობას“.

კონვენციის მე-6 მუხლის თანახმად, დაინტერესებული საზოგადოება ადეკვატურად, დროულად და ეფექტურად უნდა იყოს ინფორმირებული საზოგადოებრივი თუ ინდივიდუალური შეტყობინების მეშვეობით (გარემოებათა გათვალისწინებით) გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის საწყის ეტაპზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი ითვალისწინებს ზემოთჩამოთვლილი დებულებების არ გამოყენების შესაძლებლობას - „თუ ეს გათვალისწინებულია ეროვნული კანონმდებლობით, ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება არ გამოყენოს ამ მუხლის დებულებები იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხება ეროვნულ თავდაცვას, თუ ეს მხარე მიიჩნევს, რომ ეს უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს ამ მიზნებზე“. როგორც ადმინისტრაციული წარმოების მასალებიდან ირკვევა, დაგეგმილ საქმიანობას არაფერი აქვს საერთო ეროვნულ თავდაცვასთან.

5. წარმოდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი აკმაყოფილებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს, დაცულია ამ კოდექსის 181-ე მუხლით გათვალისწინებული საჩივრის ფორმა, მისი წარდგენის კანონით გათვალისწინებული 30 დღიანი ვადა (გასაჩივრებული აქტი და მისი გამოცემისთვის ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები გადმოგვეცა 2018 წლის 17 მაისს), არ არსებობს ამავე კოდექსის 182-ე მუხლით დადგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის მიღებაზე უარის თქმის საფუძვლები, ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოდგენილია უფლებამოსილ ორგანოში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის საფუძველზე გთხოვთ:

- მიიღოთ ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოებაში;
- ბათილად ცნოთ „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“-ს მიერ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირების გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის N 2-219 ბრძანება.

საჩივარზე დართული დოკუმენტების ნუსხა:

დანართი #1 - სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ გენერალური დირექტორის 2018 წლის 28 თებერვლის წერილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს -1 ფურცელი;

დანართი #2. - „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“-ს მიერ გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის საექსპლუატაციო პარამეტრების შეცვლის პირობებში კასკადის ფუნქციონირების

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ" საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 10 აპრილის N 2-219 ბრძანება- 5 ფურცელი;

დანართი #3 - მწვანე ალტერნატივას 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილი - 1 ფურცელი;

დანართი #4 - გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელის 2018 წლის 14 მაისის N3950/01 წერილი - 1 ფურცელი და კომპაქტური დისკი;

დანართი #5. - ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან - 2 ფურცელი;

დანართი #6. - რწმუნებულება - 1 ფურცელი.

დანართი სულ: 11 ფურცელი და 1 კომპაქტური დისკი.

ნინო გუჯარაიძე

აღმასრულებელი დირექტორი